

МІЖРЕГІОНАЛЬНА
АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

МАУП

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
дисципліни
**“ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ДЕРЖАВНОГО
УПРАВЛІННЯ”**
(для магістрів)

МАУП

Київ 2008

Підготовлено доцентом кафедри адміністративного менеджменту та управління навчальним закладом, кандидатом історичних наук
Н. Г. Чайкою

Затверджено на засіданні кафедри адміністративного менеджменту та управління навчальним закладом (протокол № 1 від 30.01.08)

Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом

Чайка Н. Г. Навчальна програма дисципліни “Теоретичні засади державного управління” (для магістрів). — К.: МАУП, 2008. — 23 с.

Навчальна програма містить пояснювальну записку, тематичний план, зміст дисципліни “ Теоретичні засади державного управління”, теми контрольних робіт, питання для самоконтролю, а також список літератури.

© Міжрегіональна Академія
управління персоналом (МАУП), 2008

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Дисципліна “Теоретичні засади державного управління” покликана допомогти сформувати у студентів магістратури з напрямку “Специфічні категорії”, спеціальності 8.000007 “Адміністративний менеджмент” фундаментальні знання про управління як головну функцію держави та цілісну систему з притаманною їй функціональною структурою; ґрунтується на знаннях функцій, політики держави в умовах громадянського суспільства та сучасної нормативно-правової бази, суттєво доповнює вивчення таких предметів, як політологія, право, економіка тощо.

Мета дисципліни — забезпечити вивчення основ теорії державного управління та сформувати вміння реалізовувати цілі, завдання і функції держави на основі базових принципів та управлінських технологій.

Основні завдання курсу:

- вивчення технологій державного управління, системи понять і принципів, узагальнюючих практику державного управління в умовах демократизації суспільного життя;
- ознайомлення з новими ефективними підходами до удосконалення організації державного управління, формування “дерева цілей” державного управління;
- вивчення питань щодо забезпечення організації управлінських процесів та оцінювання результативності та ефективності функціонування системи державного управління та її органів.

Слухачі повинні:

- засвоїти та відтворити на професійному рівні системні знання з дисципліни “Теоретичні засади державного управління”;
- уміти аналізувати, прогнозувати та планувати напрями діяльності органів державної влади;
- відслідковувати і оцінювати тенденції державного управління;
- аналізувати і впорядковувати взаємозв'язки між органами державної влади;
- володіти базовими навичками розроблення і запровадження заходів, спрямованих на удосконалення організації і підвищення ефективності діяльності органів державного управління;
- давати оцінку комплексу проблем державного управління, базуючись на системі знань з державного управління, вміти застосовувати їх під час професійної діяльності;

- бути здатними до формування в процесі професійної діяльності демократичної, правової культури управлінської діяльності.

Основними організаційними формами вивчення дисципліни “Теоретичні засади державного управління” є лекції, семінарські заняття, виконання індивідуальних завдань, самостійна робота та контрольні заходи — колоквіум, контрольна робота (для студентів заочної форми навчання), залік.

Для засвоєння слухачами навчального матеріалу дисципліни можуть використовуватися самостійні завдання: підготовка рефератів, виконання графічних робіт (побудова схеми організаційної структури управління і схеми відносин між ланками організаційної структури; побудова структури певного державного органу тощо); індивідуальне виконання навчальних завдань, які за змістом наближені до попередньої професійної діяльності, тощо.

Навчальний план дисципліни включає проведення колоквіуму з метою контролю засвоєння теоретичного матеріалу. В основу його проведення включені питання, відповіді на які дають змогу об’єктивно оцінити ступінь оволодіння слухачами основними положеннями теорії державного управління.

Залік є підсумковою формою контролю рівня засвоєння навчального матеріалу. В основу його проведення покладається комплекс запитань та завдань, що забезпечують перевірку та оцінку знань і умінь, засвоєних слухачами у процесі вивчення теорії державного управління.

Змістові модулі

Зміст дисципліни складається з двох органічно пов’язаних між собою модулів. У першому модулі “Теоретико-методологічні засади державного управління” розглядається розвиток управлінської науки у ХХ ст., окреслюються етапи його розвитку, їх особливості, висвітлюються основні школи адміністрування й проблемні підходи сучасної науки управління, а також розглядається вітчизняний досвід розбудови демократичної державної влади. Другий модуль “Загальні характеристики державного управління” присвячений концептуальним ознакам державного управління, його характеристикам і технологіям.

Зв’язок з іншими дисциплінами. Дисципліна вивчається паралельно та доповнює дисципліну “Адміністративна система”, має передувати вивченню таких дисциплін, як “Адміністративний менеджмент”,

“Стратегічний менеджмент”, “Ситуаційний менеджмент”, а також органічно пов’язана із дисциплінами “Теорія організації”; “Менеджмент організацій”.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН
дисципліни
“ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ”

№ пор.	Назва змістового модуля і теми
1	Змістовий модуль I. Теоретико-методологічні засади державного управління Державне управління: поняття і наукові засади
2	Еволюція науки державного управління та її особливості
3	Основні концептуальні теорії та школи державного управління
4	Демократизація державного управління
5	Історичні особливості формування демократичної моделі державного управління в Україні
6	Змістовий модуль II. Загальні характеристики державного управління Цілі та загальні риси управлінської діяльності держави
7	Управлінські технології: поняття та види
8	Законність та відповідальність у державному управлінні
9	Контроль у державному управлінні
10	Ефективність державного управління
11	Комунікації в державному управлінні
Разом годин:	54

ЗМІСТ
дисципліни
“ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ”

**Змістовий модуль І. Теоретико-методологічні засади
державного управління.**

Тема 1. Державне управління: поняття і наукові засади

Предмет і завдання навчальної дисципліни. Основні універсальні категорії управління. Поняття “громадське управління” і його характеристика.

Поняття “державне управління” у методологічному арсеналі суспільних наук. Предмет і функції теорії державного управління.

Зміст і межі науки про адміністративне управління. Об’єкт, предмет, мета вивчення адміністративного управління. Взаємозв’язки адміністративної науки з іншими суспільними науками. Адміністративна наука і політична наука. Адміністративна наука й адміністративне право. Адміністративна наука і теорія організації.

Методологія теорії державного управління. Методи дослідження, застосовувані в науці про адміністративне управління. Категоріальний аналіз базових понять.

Державно-управлінські відносини та їх правове регулювання як складові предмета теорії державного управління. Поняття про управлінську систему та її компоненти. Суб’єкт і об’єкт управління, управлінський вплив та зворотні зв’язки, роль вказаних компонентів у забезпеченні функціонування управлінської системи.

Сутність категорії “управління”. Категорії державного управління. Виконавчо-розпорядчий характер та підзаконність державного управління. Ієрархічність державного управління і його співвідношення з громадським управлінням. Глобальні управлінські системи та їх особливості.

Література [1–3; 8; 17; 19; 24–27; 29–32; 35–42;
44; 47; 56; 63; 66]

Тема 2. Еволюція науки державного управління та її особливості

Періодизація розвитку практики державного управління. П'ять періодів практики держуправління, пов'язаних з п'ятьма управлінськими революціями.

Історичні етапи теорії державного управління. Етапи еволюції державно-адміністративного управління країною. Перший етап у розвитку теорії адміністративно-соціального управління як самостійного наукового напрямку (1880–1920 рр.). Роль у розвитку теоретичних положень В. Вільсона, Ф. Гуднау, М. Вебера. Другий етап у розвитку теорії (1920–1950 рр.). Наукові погляди видатних представників класичної школи – А. Файоля, Л. Уайта, Л. Урвіка, Д. Муні. Третій етап у розвитку теорії (із середини 50-х років.) Напрями сучасного періоду: поведінковий, системний і ситуаційний підходи.

Соціальний підхід у вивченні історії розвитку практики і науки управління. Зв'язок практики управління із соціальним історичним корінням і розвитком суспільства.

Література [1–3; 7–9; 11; 15; 18; 19; 24–26; 30–33; 35; 50; 55; 60; 63; 66]

Тема 3. Основні концептуальні теорії та школи державного управління

Сутність і види соціального управління. Політика і публічне адміністрування в контексті теорії суспільного вибору. Принципи управління А. Файоля, бюрократія М. Вебера, науковий менеджмент Ф. Тейлора як основа ділового адміністрування.

Новітні технології в теорії державного управління. Основні наукові напрями: школа наукового управління, адміністративна (класична) школа, школа психології і людських відносин і школа науки управління (кількісна школа).

Концепція нового державного управління. Концепція демократичного державного управління. Зміна парадигм. Відображення складності практичних завдань, що стоять перед сучасною державною адміністрацією.

Основні методологічні підходи до вивчення державного управління: системний підхід, процесуальний, ситуаційний аналіз.

Зростання ролі спеціалізації в галузі державного управління.

Література [1–3; 9; 11; 13; 15; 17; 19; 21; 24; 26; 28; 30–32; 34; 37; 40; 50; 52; 56; 59; 61; 66]

Тема 4. Демократизація державного управління

Державне управління в умовах різних політичних систем. Два протилежних, взаємовиключних принципи структурної організації політичних систем: багатоманітність (плюралізм) та політичний централізм.

Авторитарні, тоталітарна та демократичні системи суспільства. Форми держав в умовах демократії. Форма державного правління, форма державного устрою. Дві основні форми державного правління за умов демократії. Проста та складні форми державного устрою.

Визначення громадянського суспільства в умовах демократії. Основна ідея демократії. Народ як суб'єкт влади. Правління народу (народовладдя) і державна влада. Фактори підтримання демократії.

Демократія і бюрократія в державному управлінні. Веберівська модель раціональної бюрократії в контексті сучасних вимог. Загальні риси сучасних систем публічних адміністрацій.

Завдання та функції демократичної, правової, соціальної держави. Політика і публічне адміністрування в контексті теорії суспільного вибору. Демократичні рамки публічного адміністрування. Політична неупередженість у сфері публічного адміністрування.

Література [1; 2; 4; 9–11; 13; 15; 18; 19; 21; 24; 26; 28; 30; 31; 34–36; 49; 55; 60; 63; 66]

Тема 5. Історичні особливості формування демократичної моделі державного управління в Україні

Демократичні форми врядування грецьких міст-держав на теренах сучасної України.

Принципи військового демократизму Київської Русі. Устрій ранньофеодальної держави. Центральне місце влади київського князя. Проголошення незалежності удільних князівств від Великого князя Київського.

Особливості державного устрою України за часів козацької республіки. Військовий демократизм правління у Запорозькій Січі. Різниця устрою реєстрового та нереєстрового козацтва. Основи козацької автономної держави.

Політичні особливості устрою українських держав початку ХХ ст. Значення лютневої революції 1917 року. Боротьба за українську автономію на чолі з Центральною Радою. Проголошення Центральною Радою України незалежності української держави (IV універсал).

Прийняття Конституції УНР. Проголошення Західноукраїнської Народної Республіки (ЗУНР). Українська Народна Рада як представницький та законодавчий орган ЗУНР. Об'єднання УНР із ЗУНР.

Боротьба й намагання українського народу відродити українську державність у середині ХХ ст. Формальність незалежності УРСР у складі радянської держави: довоєнна та післявоєнна доба.

Особливості розбудови незалежної України. Специфіка розбудови системи державно-адміністративного управління в Україні.

Література [1; 3; 5–7; 14; 16; 17; 23; 29–32; 34; 39; 41; 44–46; 48; 51–54; 56; 62; 65]

Змістовий модуль II. Загальні характеристики державного управління

Тема 6. Цілі та загальні риси управлінської діяльності держави

Цілепокладання і цілі в державному управлінні. Класифікація цілей державних органів. Ресурси органів державного управління. Розподіл завдань між різними рівнями (ланками) державного апарату управління. Органічні завдання. Зосередження функцій керівництва в центральних і регіональних органах управління. Зосередження функцій керівництва в органах управління різних рівнів, зумовлене конкретними обставинами.

Закономірності функціонування і розвитку системи державно-адміністративного управління. Механізми впливу законів на процес управління, урахування їхніх вимог в адміністративній діяльності. Закони управління: цілепокладання, розмаїтості, руху (зміни), зворотного зв'язку, ентропії, єдності свідомого і несвідомого, інерції, установки, домінант, традицій і звичаїв, що випереджає відображення дійсності, вплив емоцій, вольової детермінації.

Роль економічних законів у підвищенні ефективності управління. Закон залежності між ціною і пропозицією, попитом і пропозицією, зростання додаткових витрат, прибутковості, економічного взаємозв'язку витрат у сфері виробництва і споживання, ефекту масштабу виробництва, економії часу, конкуренції й антимонопольного законодавства.

Література [1; 3; 5; 8; 12–14; 16; 17; 22; 20; 24–26; 30; 31; 34; 42; 46; 50; 56; 60; 64–66]

Тема 7. *Управлінські технології: поняття та види*

Сутність і зміст управлінської діяльності. Державне управління — діяльність виконавчо-розпорядчого характеру. Загальні риси управлінської діяльності. Державна влада як атрибут державно-владного механізму. Акти та процедури управлінської діяльності. Форми управлінської діяльності. Методи управлінської діяльності. Стадії управлінської діяльності.

Стратегічне і ситуаційне управління.

Взаємозв'язок та одностороння залежність методів управління від принципів управління. Постійність та обов'язковість принципів управління. Змінюваність методів управління залежно від зміни зовнішнього середовища.

Сутність та особливості організації і управління міжгалузевими виробничо-територіальними комплексами (МВТК). Поняття про суспільно-інтеграційні утворення регіонального, національного і міждержавного рівня та адміністративні системи управління ними.

Індикативне планування за умов ринкових трансформацій. Основні поняття щодо індикативного планування, його відмінність від директивного планування та прогнозування. Завдання та методологія індикативного планування: підходи, принципи, способи. Реалізація загальної схеми індикативного планування. Основні методи індикативного планування: аналітичний, балансовий, програмно-цільовий, програмно-ресурсний. Бюджетне планування та його найважливіші регулятори. Схема індикативного плану розвитку регіону.

Література [1; 4; 12–14; 16; 20; 22; 24–27; 30; 31; 36; 40; 42; 46; 47; 50; 56; 57; 60; 65; 66]

Тема 8. *Законність та відповідальність у державному управлінні*

Побудова державної влади як передумови забезпечення законності і правопорядку в державному управлінні. Зміст законності у державному управлінні. Забезпечення законності у державному управлінні.

Адміністративне право. Правові засади публічного адміністрування. Правова надійність і передбачуваність публічного адміністрування. Правова компетенція органу державної влади або органу місцевого самоврядування. Відкритість і прозорість публічного адміністрування. Підконтрольність і підзвітність публічної адміністрації. Правові

акти управління. Звернення громадян та їх розгляд органами державної влади.

Дисципліна держслужбовців та відповідальність у забезпеченні законності. Специфіка відповідальності у державному управлінні. Види соціальної відповідальності. Юридична відповідальність. Дисципліна і відповідальність у забезпеченні законності. Відповідальність державних службовців.

Література [1–3; 8; 12; 14; 16; 20; 22; 24; 25; 27; 30; 31; 33; 34; 38; 40; 42; 44; 46; 47; 57; 64; 66]

Тема 9. Контроль у державному управлінні

Контроль як функція державного управління: поняття і основні принципи. Поняття та види контролю у державному управлінні. Загальні та специфічні риси контролю держуправління.

Контроль інституціалізований за гілками державної влади. Дія контрольних механізмів. Проблема зняття адміністративних бар'єрів в економіці. Процедури контрольної діяльності. Роль стратегічного і функціонального службового контролю.

Організаційно-структурне забезпечення державного контролю у сфері виконавчої влади. Адміністративний і службовий контроль. Практика контрольної діяльності в сучасній Україні. Функціональний аналіз діяльності органу державної влади. Його сутність та методика проведення.

Громадський контроль за діяльністю органів державної влади та органів місцевого самоврядування. Контролінг у діяльності органу державної влади.

Періодичні атестації працівників. Оцінки керівника, засновані на результатах роботи. Стягнення і заохочення. Відповідальність на службі.

Судовий контроль щодо виконавчої влади: особливості розвитку адміністративної юстиції в Україні.

Література [2; 3; 5; 12; 14; 16; 22; 24; 25; 27; 30; 31; 34; 38; 40; 42; 47; 50; 57; 64; 66]

Тема 10. Ефективність державного управління

Ефективна держава як визначальний фактор демократичних перетворень в перехідному суспільстві. Оцінка ефективності державного управління. Сутність ефективності державного управління. Три

критерії ефективності держави: економічна ефективність держави, ефективність держави за політичним критерієм, ефективність держави за соціальним критерієм.

Загальна соціальна ефективність державного управління. Соціальна своєрідність правової системи. Верховенство права замість адміністративної сваволі.

Ефективність організації і функціонування суб'єктів державного управління. Спеціальні критерії ефективності. Результативність і ефективність публічного адміністрування. Економічна оцінка ефективності функціонування органу державної влади.

Підходи до оцінювання діяльності органів управління. Економія в управлінні. Продуктивність в управлінні. Якість в управлінні. Ефективність в управлінні як співвідношення результатів і мети. Проблема підвищення результативності й ефективності адміністративно-державних структур.

Ефективність діяльності державних органів і посадових осіб як шлях до ефективної держави. Громадські інститути оцінювання державного управління та їх дієвість.

Література [2–5; 12; 14; 22; 24; 25; 27; 30; 31; 34; 38; 40; 43; 47; 49; 50; 57; 58; 64; 66]

Тема 11. Комунікації в державному управлінні

Комунікації та комунікаційний процес. Інформаційне забезпечення державного управління. Класифікація інформації. Інформаційні системи. Використання сучасних технологій в інформаційному забезпеченні управлінської діяльності.

Інформаційне та комунікаційне забезпечення внутрішньої організації органу державної влади.

Особливості інформаційного забезпечення у місцевому самоврядуванні.

Зв'язки з громадськістю в діяльності органів державної влади та самоврядування.

Організаційно-правові умови впровадження науково-технічних досягнень в інформаційному забезпеченні управлінської діяльності.

Література [1; 8; 12; 14; 16; 20; 22; 24; 25; 27; 30; 31; 36; 42; 46; 50; 64; 66]

ТЕМИ КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ

1. Управління: практична діяльність, мистецтво, наука.
2. Державне управління як управління соціальним розвитком країни.
3. Сутнісний зміст та специфіка державного управління.
4. Специфічні риси та основні принципи державного управління.
5. Еволюція науки державного управління та її особливості.
6. Еволюція управлінської думки.
7. Напрями та тенденції розвитку сучасної теорії та практики управління.
8. Періодизація розвитку практики державного управління.
9. Соціальний підхід до вивчення історії науки управління.
10. Історичні етапи теорії державного управління.
11. Демократія і бюрократія у державному управлінні.
12. Державне управління в умовах різних політичних систем.
13. Форми держав в умовах демократії.
14. Співвідношення державної влади та державного управління.
15. Удосконалення державної політики у сфері державного управління в Україні.
16. Принципи військового демократизму Київської Русі.
17. Особливості державного устрою України за добу козацької республіки.
18. Політичні особливості устрою українських держав початку ХХ ст.
19. Боротьба й намагання українського народу відродити українську державність у середині ХХ ст.
20. Особливості розбудови незалежної України.
21. Необхідність та шляхи удосконалення адміністративно-територіального устрою України.
22. Розвиток парламентаризму в Україні.
23. Особливості цілей державного управління.
24. Забезпечення законності та правопорядку в державному управлінні.
25. Ресурси та забезпечення “дерева цілей” у державному управлінні.
26. Державний контроль у сфері виконавчої влади (зміст та його організаційно-правові засади, шляхи удосконалення).
27. Критерії ефективності державного управління.

28. Інформаційні технології — стратегічний ресурс державного управління та механізм їх впровадження в Україні.
29. Використання потенціалу засобів масової комунікації у процесі прийняття управлінських рішень.
30. Удосконалення інформаційного законодавства України.

ВКАЗІВКИ ДО ВИКОНАННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

Виконання студентами контрольної роботи, відповідно до навчального плану курсу “Теоретичні засади державного управління”, сприятиме оволодінню ними теоретичними та прикладними знаннями, засвідчить їх засвоєння і у майбутньому сприятиме впровадженню теоретичних положень у практичну діяльність.

Метою контрольної роботи є забезпечення самостійного вивчення, поглиблення та засвоєння знань з дисципліни “Теоретичні засади державного управління”, ознайомлення з методами та зарубіжним досвідом у сфері державного управління, з’ясування особливостей та напрямів державних реформ, що здійснюються з метою демократизації державного управління.

У контрольній роботі з дисципліни “Теоретичні засади державного управління” студенти повинні ґрунтовно розкрити сутність вибраної теми. При виконанні контрольних робіт доцільно користуватися літературою до навчального курсу “Теоретичні засади державного управління”, список якої додається.

До заліку студенти допускаються тільки після співбесіди за питаннями контрольної роботи та після її зарахування викладачем.

Виконання контрольної роботи базується на вивченні теорії державного управління, законодавчого поля України щодо організації та функціонування адміністративної системи країни, зарубіжного досвіду, спеціальної літератури, зокрема періодичних видань, з теми контрольної роботи. При цьому студент повинен здійснити цілеспрямований відбір спеціальної наукової літератури та необхідних нормативних документів у бібліотеці МАУП, а також у ЦНБ ім. В. І. Вернадського і Парламентській бібліотеці.

Контрольна робота повинна бути оформлена на аркушах формату А4 відповідно до вимог ДОСТУ. На титульній сторінці необхідно вказати прізвище, ім’я та по батькові студента, курс, групу та спеціальність, а також домашню адресу та контактний телефон.

Робота повинна бути надрукована. Після розкриття суті питань обов'язково повинен бути перелік використаної літератури в алфавітному порядку відповідно до існуючих вимог написання таких списків.

Посилання на першоджерела необхідно подавати у тексті контрольної роботи у квадратних дужках. Так, посилання [7, с. 44–45] означає, що 7 — це порядковий номер джерела, позначеного у списку літератури, а 44–45 — сторінки з вказаного джерела. Обсяг контрольної роботи має становити щонайбільше 15 сторінок тексту, набраного 14 шрифтом через 1,5 інтервала. При цьому слід мати на увазі, що головною вимогою до контрольної роботи є розкриття суті питань, а не кількість сторінок.

Наприкінці роботи студент обов'язково повинен поставити підпис та дату завершення виконання контрольної роботи.

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ

1. Державне управління: поняття і наукові засади.
2. Поняття “державне управління” у методологічному арсеналі суспільних наук.
3. Предмет та функції теорії державного управління.
4. Категорії державного управління.
5. Державно-управлінські відносини та їх правове регулювання як складові предмета теорії державного управління.
6. Методологія теорії державного управління.
7. Еволюція науки державного управління та її особливості.
8. Еволюція управлінської думки.
9. Напрями і тенденції розвитку сучасної теорії та практики управління.
10. Соціальний підхід до вивчення історії розвитку практики і науки управління.
11. Історичні етапи теорії державного управління.
12. Взаємозв'язок та залежність принципів управління з методами управління.
13. Основні концептуальні теорії та школи державного управління.
14. Новітні технології в теорії державного управління.
15. Системний підхід, процесуальний, ситуаційний аналіз — основні методологічні підходи до вивчення державного управління.
16. Зростання ролі спеціалізації в галузі державного управління.

17. Відображення складності практичних завдань, що стоять перед сучасною “державною адміністрацією”.
18. Демократія і бюрократія у державному управлінні.
19. Державне управління в умовах різних політичних систем.
20. Форми держав в умовах демократії.
21. Визначення громадянського суспільства в умовах демократії.
22. Завдання та функції демократичної, правової, соціальної держави.
23. Історичні особливості формування демократичної моделі державного управління в Україні.
24. Демократичні форми врядування грецьких міст-держав на теренах сучасної України.
25. Принципи військового демократизму Київської Русі.
26. Особливості державного устрою України за добу козацької республіки.
27. Політичні особливості устрою українських держав початку ХХ ст.
28. Боротьба й намагання українського народу відродити українську державність у середині ХХ ст.
29. Особливості розбудови незалежної України.
30. Цілі та загальні риси управлінської діяльності держави.
31. Об’єкти управлінської діяльності виконавчої влади.
32. Цілі державного управління.
33. Формування цілей державного управління.
34. Управлінські технології: поняття та види.
35. Стадії управлінської діяльності.
36. Надання управлінських послуг органами державної влади.
37. Державне управління як управління соціальним розвитком країни.
38. Розвиток парламентаризму в Україні.
39. Законність та відповідальність в державному управлінні.
40. Забезпечення законності державного управління в Україні.
41. Побудова державної влади як передумова забезпечення законності та правопорядку в державному управлінні.
42. Контрольні механізми, дисципліна і відповідальність у забезпеченні законності.
43. Контроль у державному управлінні.
44. Види контролю у державному управлінні.

45. Організаційно-правові засади державного контролю у сфері виконавчої влади.
46. Загальні та специфічні риси і види контролю в державному управлінні.
47. Інституціалізований контроль за гілками державної влади.
48. Громадський контроль за діяльністю органів державної влади та місцевого самоврядування.
49. Ефективність державного управління.
50. Критерії ефективності державного управління.
51. Загальна соціальна ефективність державного управління.
52. Спеціальні критерії ефективності організації та функціонування суб'єктів державного управління.
53. Ефективність діяльності посадових осіб.
54. Оцінка ефективності державного управління.
55. Комунікації в державному управлінні.
56. Відкритість і прозорість публічного адміністрування.
57. Зв'язки з громадськістю в системі управлінської діяльності держави.
58. Інформаційні технології — стратегічний ресурс державного управління.
59. Використання потенціалу засобів масової комунікації в державному управлінні.
60. Створення служби PR в органах державної влади.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

Основна

1. *Політологічний* енциклопедичний словник / В. Б. Авер'янов, І. В. Алексеєнко, С. С. Андреев, В. Г. Антоненко, О. В. Антонюк; НАН України; Інститут держави і права ім. В. М. Корецького; Українська асоціація політологів; Ю. С. Шемшученко (відп. ред.), В. П. Горбатенко (упоряд.). — 2-ге вид., доп. і переробл. — К.: Генеза, 2004. — 735 с.
2. *Административное* право України: Учебник. / Ред. С. В. Кивалов. — Х.: Одиссей, 2004. — 880 с.
3. *Адміністративне* право України. Академічний курс: У 2 т.: Підручник. — К.: Юрид. думка, 2004. — Т. 1. Загальна частина. — 584 с.
4. *Англерид Т., Андерсен А., Артим І. О., Кальюранд Р., Дегтяр А. К.* Оцінювання державних політики та програм: Методичні вказівки

- до вступного курсу з оцінювання — теорія і практика: Посіб. для викладачів з освітньо-проф. програми підготовки магістрів держ. управління / Національна академія держ. управління при Президентові України. — К.: Всеуито, 2003. — 152 с.
5. *Бандурка О. М., Греченко В. А.* Влада в Україні на зламі другого і третього тисячоліть / Університет внутрішніх справ. — Х., 2000. — 304 с.
 6. *Барановська Н. П., Верстюк В. Ф., Віднянський С. В., Герасимчук М. С., Горбик В. О.* Україна: утвердження незалежної держави (1991–2001) / В. М. Литвин (відп. ред.). — К.: Вид. дім “Альтернативи”, 2001. — 703 с.
 7. *Барчук Г. І., Колодій А. М., Халюк С. О.* Реформування політичної системи в Україні: актуальні питання: Науковий огляд / Національна академія внутрішніх справ України. — К., 2003. — 63 с.
 8. *Бєбик В. М.* Політичний маркетинг і менеджмент. — К.: МАУП, 1996. — 144 с.
 9. *Безродний Є. Ф., Ковальчук Г. К., Масний О. С.* Світова класична думка про державу і право: Навч. посіб. — К.: Юрінком Інтер, 1999. — 397 с.
 10. *Боссарт Д.* Державна служба у країнах — кандидатах до вступу до ЄС: нові тенденції та вплив інтеграційного процесу / Д. Боссарт, К. Деммке; Пер. з англ. О. М. Шаленко. — К.: Міленіум, 2004. — 128 с.
 11. *Бостан С. К., Тимченко С. М.* Державне право зарубіжних країн: Навч. посіб. — К.: ЦНЛ, 2005. — 504 с.
 12. *Веймер Д. Л., Вайнінг Е. Р.* Аналіз політики: концепції, практика / Пер. з англ. І. Дзюби, А. Олійника; Наук. ред. О. Кілієвич. — К.: Основи, 1998. — 654 с.
 13. *Войтович Р. В.* Ідеологія, технологія та стиль у державному управлінні: Навч.-метод. посіб. — К.: Вид-во НАДУ, 2003. — 197 с.
 14. *Воронкова В. Г.* Менеджмент в державних організаціях: Навч. посіб. — К.: Професіонал, 2004. — 256 с.
 15. *Гелей С., Рутар С., Кендус О.* Політико-правові системи світу: Навч. посіб. / Укоопспілка; Львівська комерційна академія. — Л.: Вид-во Львівської комерційної академії, 2002. — 224 с.
 16. *Гнилорыбов В. В., Тихонов В. Н.* Государственное строительство и местное самоуправление в Украине: Учеб. пособие / Восточноукраинский национальный ун-т им. Владимира Даля. — Луганск, 2004. — 375 с.

17. Головатий М. Ф. Політичний менеджмент: Навч. посіб. — К.: МАУП, 2005. — 264 с.
18. Горлов А. Ф., Королюк В. О., Лавренюк С. І., Шевчук Ю. В. Еволюція влади. — К.: ВАТ “Вид-во “Київська правда”, 2005. — 208 с.
19. Государственная политика и управление. Ч.1.: Концепции и проблемы государственной политики и управления / Под ред. Л. В. Сморгунова. — М.: Российская политическая энциклопедия (РОССПЭН), 2006. — 384 с.
20. Государственная служба (комплексный подход): Учеб. пособие / Ред. А. В. Оболонский. — 2-е изд. — М.: Дело, 2000. — 440 с.
21. Грибанова Г. И. Местное самоуправление в Западной Европе: Сравнительный анализ политико-социол. аспектов / Российский гос. педагогический ун-т им. А. И. Герцена. — СПб.: Изд-во РГПУ им. А. И. Герцена, 1998. — 206 с.
22. Дани В. Н. Державна політика: вступ до аналізу: Підруч. для ВНЗ / Пер. з англ. Г. Є. Краснокутського. — О.: АО БАХВА, 2005. — 502 с.
23. Державна політика: аналіз та впровадження в Україні: Конспект лекцій до навчального модуля. — К.: Вид-во УАДУ, 2002. — 80 с.
24. Державне управління та державна служба: Словник-довідник / Уклад. О. Ю. Оболенський. — К.: КНЕУ, 2005. — 480 с.
25. Державне управління, державна служба і місцеве самоврядування: Моногр. / Ред. О. Ю. Оболенський. — Хмельницький: Поділля, 1999. — 570 с.
26. Державне управління: філософські, світоглядні та методологічні проблеми: Моногр. / Ред. В. М. Князев. — К.: Міленіум, 2003. — 320 с.
27. Кілієвич О. Англо-український глосарій термінів і понять з аналізу державної політики та економіки. — К.: Вид-во Соломії Павличко “Основи”, 2003. — 510 с.
28. Коваленко М. А., Кругла Н. А., Радванська Л. М., Швороб-Херсон Г. М. Регіональний менеджмент: Навч. посіб. — Херсон: Олдіплюс, 2004. — 304 с.
29. Конституція України: прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 р. — К., 1997. — 38 с.
30. Менеджмент: Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / За ред. Г. В. Щокіна, М. Ф. Головатого, О. В. Антоноюка, В. П. Сладкевича. — К.: МАУП, 2007. — 816 с.

31. *Менеджмент: Понятійно-термінол. слов.* / За ред. Г. В. Щокіна, М. Ф. Головатого, О. В. Антонюка, В. П. Сладкевича. — К.: МАУП, 2007. — 744 с.
32. *Ольшанский Д. В., Пеньков В. Ф.* Политический консалтинг. — СПб.: Питер, 2005. — 448 с.
33. *Політологічний словник: Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл.* — К.: МАУП, — 2005. — 792 с.
34. *Права людини та підзвітність органів влади в Україні* / Ред. Ю. Саєнко. — К.: Фоліант, 2003. — 184 с.
35. *Рєбкало В. А., Шкляр Л. Є.* Політичні інститути у процесі реформування системи влади: Навч.-метод. посіб. — К.: Міленіум, 2003. — 362 с.
36. *Рєбкало В. А.* Культура державного управління: організаційний аспект: Моногр. — К.: Вид-во УАДУ, 1998. — 144 с.
37. *Скакун О. Ф.* Теория государства и права (энциклопедический курс): Учебник. — Х.: Эспада, 2005. — 840 с.
38. *Социальное управление: Курс лекций* / Авт. кол.: В. П. Вернигорова и др.; Ред. В. С. Карпичев и др. — М.: РАГС, 2000. — 440 с.
39. *Тертичка В. В.* Державна політика: аналіз та здійснення в Україні. — К.: Вид-во Соломії Павличко “Основи”, 2002. — 750 с.
40. *Уткин Э. А., Денисов А. Ф.* Государственное и региональное управление: Учеб. пособие. — М.: Экмос, 2002. — 320 с.
41. *Фіолєвський Д., Лобанцев С., Мезєнцев Є.* Державна виконавча служба в Україні: Навч. посіб. — К.: Алерта, 2004. — 564 с.
42. *Чиркин В. Е.* Государственное управление: Элементарный курс. — М.: Юрист, 2002. — 320 с.
43. *Эффективность государственного управления: Пер. с англ. /* Общ. ред. С. А. Батчикова и С. Ю. Глазьева. — М.: Фонд “За экономическую грамотность”; Рос. эконом. журн.; АО “Консалтбанк-кир”, 1998. — 848 с.

Додаткова

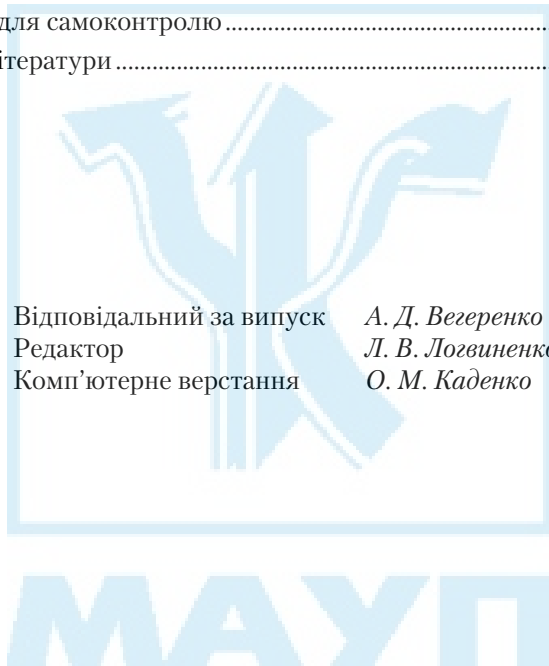
44. *Аналіз державної політики в Україні: навчальна дисципліна, сфера професійної діяльності, галузь прикладних досліджень: Зб. документів і матеріалів* / Національна академія держ. управління при Президентові України; Центр дослідження адміністративної реформи / О. І. Кілієвич, В. В. Тертичка (уклад.). — К.: К.І.С., 2004. — 210 с.

45. *Аналітичні* записки з розробки напрямків державної політики / Українська академія держ. управління при Президентіві України; Центр дослідження адміністративної реформи / В. Є. Романов, О. І. Кілієвич (уклад.). — К.: Вид-во УАДУ, 2001. — 234 с.
46. *Антонова О. В.* Середовище вироблення державної політики (теоретико-методологічні аспекти): Автореф. дис. ... канд. наук з держ. упр.: 25.00.01 / Дніпропетровський регіональний ін-т держ. управління Національної академії держ. управління при Президентіві України. — Д., 2005. — 20 с.
47. *Балан С. В.* Співвідношення політичної та конституційно-правової відповідальності у здійсненні державної влади: Автореф. дис. ... канд. політ. наук: 23.00.02 / НАН України; Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького. — К., 2007. — 20 с.
48. *Бевз Т. А.* Українська державність: ідеологія, політика, практика: Система народоправства у теоретичних концепціях Н. Григорієва / Ін-т політичних і етнонаціональних досліджень НАН України. — К.: ІПіЕНД, 2004. — 247 с.
49. *Гілко В. І., Кормич Л. І., Гансова Е. А.* Соціальні орієнтири державної політики. Діагностика соціального розвитку Одеського регіону / Національна академія держ. управління при Президентіві України; Одеський регіональний ін-т держ. управління. — О.: ОРІДУ НАДУ, 2005. — 376 с.
50. *Глазунова Н. И.* Государственное управление как система / Государственный ун-т управления; Ин-т гос. и муниципального управления. — М., 2001. — 373 с.
51. *Грабовський С.* Державне утвердження України у другій половині ХХ століття / Українська федеральна кредитна спілка “Самопоміч” м. Нью-Йорка; Координаційний комітет допомоги Україні (США); Центр “Українознавство” Товариства “Знання” України. — К.: Знання України, 2002. — 78 с.
52. *Державне управління в умовах інтеграції України в Європейський Союз: Матеріали наук.-практ. конф. / За заг. ред. В. І. Лугового, В. М. Князева.* — К.: Вид-во УАДУ, 2002. — 392 с.
53. *Єрмолаєв В. М., Козаченко А. І.* Органи влади і управління Української держави (друга половина ХVІІ — ХVІІІ ст.): Навч. посіб. — Х.: Право, 2002. — 176 с.
54. *Історія України ХХ — початку ХХІ століття: Навч. посіб. / П. П., Панченко, Н. П. Барановський, С. С. Падалка та ін.* — К.: Знання, 2004. — 582 с.

55. *Лафитский В. И.* Конституционные основы федерализма в США // Журн. российского права. — 2007. — № 3. — С. 116–127.
56. *Леликов Г.* Державна служба України: концепція побудови і функціонування // Вісник державної служби України. — 2003. — № 2. — С. 9–17.
57. *Линьок К.* До проблеми нелінійності як визначальної характеристики державної ієрархії // Управління сучасним містом. — 2002. — № 10–12. — С. 31–39.
58. *Молчанова Ю.* Ефективність управлінської діяльності в системі державної служби: соціально-психологічний аспект // Вісник Національної Академії державного управління при Президентіві України — 2005. — № 1. — С. 427–434.
59. *Нагребецька І.* Державна служба: європейські принципи і наші реалії // Уряд. кур'єр. — 2006. — 5 квіт. — С. 4.
60. *Олуйко В.* Державна служба як механізм державного управління у громадянському суспільстві // Управління сучасним містом. — 2004. — № 7–9. — С. 64–70.
61. *Олуйко В., Саєнко В.* Зарубіжний досвід організації державної служби // Вісник державної служби України. — 2004. — № 3. — С. 34–39.
62. *Орленко В. І., Орленко В. В.* Історія держави і права України: Посібник. — К.: Паливода А. В., 2006. — 164 с.
63. *Пильгун Н.* Становлення і розвиток принципу поділу влади у конституційному праві США // Вісник Конституційного суду України. — 2007. — № 1. — С. 81–90.
64. *Серьогін С., Гончарук Н.* Формування якостей керівника у державному управлінні // Вісник Української Академії державного управління при Президентіві України. — 2003. — № 3. — С. 137–146.
65. *Тертичка В.* Аналіз державної політики: перспективи становлення повноправної науково-навчальної дисципліни в Україні // Вісник Української Академії державного управління при Президентіві України. — 2003. — № 1. — С. 58–66.
66. *Філософія політики: Хрестоматія: У 4 т. / Авт.-упоряд.: В. П. Андрущенко та ін.* — К.: Знання України, 2003. — Т. 1. — 364 с.

ЗМІСТ

Пояснювальна записка.....	3
Тематичний план дисципліни “Теоретичні засади державного управління”	5
Зміст дисципліни “Теоретичні засади державного управління”	6
Теми контрольних робіт.....	13
Вказівки до виконання контрольної роботи	14
Питання для самоконтролю	15
Список літератури.....	17

Зам. № ВКЦ-3540

Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП)
03039 Київ-39, вул. Фрометівська, 2, МАУП